ابوين ومعلمينه

بر هيئت اجتماعيه‌يه مكمل بر آدام بخش ايتمك ؛ بر تأليف معظم اهدا ايله‌مكدن دها مفيد وقيمتدار بر خدمت اولديغنه نظراً بر ملتك وظيفه‌سنى بحق ايفا ايدن ابوين ومعلمينى او ملتك اك بويوك مؤلفلريدر .

براوردو بويوك برانقلاب سياسى وجوده گتيره‌بيلير ؛ فقط اونى افكار وتمايلاته القا ايتمك ، خلقى انقلابدن بكله‌نن نتايج مسعوده‌يه قاووشديرمق وظيفه‌سى شبهه‌سز ابوين ومعلمينكدر .

آتالرمز «آغاج ياش ايكن اكيلير» ديمشلر . تربيه اساسيه‌سنك ميلنى تبديل قولايلقله قابل اولمايان شباب

حاضردن زیاده مملکتمزك امید آتیسی بشیکلرده، ابتدائی صره‌لرنده‌در .

ایتالیا اتحادینی وجوده گتیره‌نلردن مشهور «قاوور» بالین احتضـارنده ایکن صوك وظیفهٔ قدر شناسی‌یی ایفا ایچون یاننده بولنان حکمداره قارشی حمالرینك تقلصات آتشینی ایچنـده « صباوتی تربیه ادیکز ، چوجوقلره دقت ایدیکز » دیه باغیرمشدی . اڭ بویوك محاربه‌لرك ، بوتون مادی و معنوی مظفریتـلرك ابتدائی معلمـلری طرفـدن تأمین ایدلدیکی پك چوق تکرار ایدلمش حقایقدندر .

انسانك قوای عمومیه‌سنی تشکیل ایدن اولا عائله‌سی صوکره مکتبی دها صوکره محیطی ، تبعاتیدر. فقط قوا وقابلیـاتك ایلك مرحلهٔ تنمیه‌سی اولان عائله و مکتب ابتدائی تربیه‌سی شبهه‌سز هپسندن مهمدر .

چونکه برچوجوغه طبیعت ومیل اساسیسنی احضار ایده‌جك اولان ایلك حسلری ، ایلك فکرلری والدینی وبرنجی معلمینی القا ایده‌ر . بالآخره بونلرك ایزلرینی سیله بیلمه‌نك نه قدر مشکل اولدیغنی کوچوك بر تجربه اثباته کافیدر .

شو حالده چوجوقلرك کندیلری و وطنلری ایچون

نافع بر عضـو اولا بیلملرینی تأمین خصوصنده برنجی وأك مهم مؤثر ابوین وصوکره معلمیندر .

مملکتمزك حالی ، خلقمزك سویه‌سی دوشونیلیرسه بالخاصه بزم ایچون بووظیفه‌نك نه‌قدرمهم اولدیغنی وبونك حیات عمومیه‌مزله شـدت ارتباطنی تقدیر ایتمه‌مك قابل اولماز .

هرکسك دوشونه بیله‌جکی شو بسـیط مطالعات ایله تربیهٔ اطفـال حقنده افکاری ایقـاظ ایتدکدن صوکره اصل عرض ایتمك ایسته‌دیکم جهته ، شوناچیز رساله‌نك نشرنده‌کی نقطهٔ نظرك تشریحنه کچیورم :

چوجوقلرك حجیرات دماغیه‌سی بالطبع غایت زنده‌در وبونك ایچون طفولیت خاطره‌لری عمرك صوکنـه قدر محافظه اولونور واونلرك تأثیراتی حیـات اوزرنده ابدیاً دوام ایده‌ر .

مدنی مملکتلرده چوجوقلرك بوقابلیتنی حسن استعمال ایتمك چاره‌لری دوشونلش وبوچاره‌لر میاننده تربیهٔ فکریه واخلاقیه‌یی تشکیل ایده‌جك ، محبت دینیه و وطنیه ایله عنعنات ومفـاخر ملیه‌یی ایقاظ أیلیه‌جك شعر وشرقیلر تنظیم والقاسی تدبیری بلکه برنجی درجه‌یی اشغال ایلمشدر .

مملکتمزده بواحتیاجی بویوکلرمزجه بیله مشکلات ایله

آکلاشیله بیلن ویاخود یالکز نصیحتدن عبارت اولوب قلب ووجدانه خطاب ایتمه‌ین منظومه‌لرك نه‌درجه‌یه قدر تطمین ایده‌بیله‌جکی محتاج تأملدر .

دارالمعلمینك مدیر غیور ومقتدری ساطع بك افندینك نظارتلری تحتنده انتشار ایدن (تدریسات ابتدائیه مجموعه‌سی)نده منتشر استادمعزز توفیق فکرت ومحمدامین بك افندیلرك محدود برقاچ شعرلری استثنا ایدیله‌جك اولورسه دینیله‌بیلیرکه بش آلتی یاشنده برچوجوغك ادراك وتحسسنه مساعد آثار منظومه همان مفقوددر .

مع‌مافیه بعض ذواتك تلقیسی کبی چوجوقلره آکلایه بیله‌جکلری طرزده آثار منظومه بالله تمکدن غایه؛ اونلری مطلقا شاعر اولمغه حاضرلامق دکلدر. بلکه آهنك وقافیه‌نك حسن تلقی وسهولت حفظندن استفاده ایده‌رك قلب معصومه‌کی دوینولره دوغری برجریان ویرمك، اونلری حس ایتدیرمك ، دوشوندیرمك ، او ضربانی مبهم قلبلری دوغرولق، فداکارلق ، ملیت ووطنپرلك ایچون چارپمغه آلیشدیرمقدر .

چوجوق قلبی ایشلنمه‌مش بر الماس کبی قیمتدار برشکل آلمغه غایت مساعد ایکن اونی اهمال ایله کومور کبی سیاه براقمق ، خصوصیله اقلیممزك یتیشدیردیکی ذکی ،

جوّال دماغلری بویوك ننه‌لرك خرافاتی ، أسكی ابتدائی کتابلرینك آڭلاشیلماز عباراتی ایله املا ایتمك برجنایت معنویه‌در .

بن كوچوك برتجربه نتیجه‌سنده آڭلادم‌كه بر الفبا کتابی ، كوچوك بر قرائت یازه‌بیلمك بویوك اقتداره ، بویوك سعیه متوقفدر وبونلری وجوده گتیرمك مملكتمز ایچون جسیم بركتاب یازمقدن زیاده کسدیرمه و مفید برخدمت اولور . لكن بووظیفه تجربه گورمش مقتدر معلملره عائد ولایق ؛ بنم شو كوچوك رساله ایله امید ایتدیكم خدمت ایسه اونلره نسبتله غایت اهمیتسزدر .

مختلف طرزده ، مختلف موضوعده چوجوق شعرلری یازدم ، دوغرودن دوغری‌یه منظوم اخلاق‌درسی ویرمش اولمقدن چكینه‌رك نصیحت وعبرت اخلاقی‌یی حکایه‌لرك ویره‌جكی حس وفكرلردن استنتاج ایدلمك اوزره چوجقلرك ذكاسنه بیراقدم . فرانسزجه‌دن ترجمه واقتباس ایتدیكم بعض منظومه‌جكلره برشكل ملّی ویرمكه چالیشدم . داها زیاده مساعد اولدیغی ایچون شعرلرك اکثرنده وزن هجائی‌یی ترجیح ایتمكله برابر وزن عروضك آهنگی محسوس اولان بحورینه‌ده تطبیق نظم أیله‌مكدن چكینمدم . آرزو ایتدیكم غایه‌یه وصول ایچون یازدیغم منظومه‌لر غایت آزدر . فقط

ایلریده بر ایکنجیسنی نشر ایتمك یاخود بونی صاحب اقتدار وصلاحیت قلملردن بکلهمك اوزره شیمدیلك بو قدرینی ساحهٔ انتشاره وضع ایتمکده بأس گورمهدم . بر قاچ چوجوق قلبی قازانه بیلمك شواهیتسز خدمتك اڭ بویوك مکافاتیدر .

— ۱۵ مایس ۱۳۲۷ — ابراهیم علاءالدین

جدی واصیل بر مقصده معطوف اولان مساعی ـ پك
ناچیز اولسه بیله ـ ینه ثمره بخش اولمقدن خالی قالمیور.
شو کوچوك رساله ایلك طبعنك عقیب انتشارنده درحال
اکمال موجود ایتمش و کوچوك مکتبلیلرك چیرپینان سینه‌
لرنده قازاندیغی رغبت قدر بویوکلریمزك حریم مشوقانه‌لرنده
احراز توجه ایتمشدی . بوموفقیتك سببی اثرك قیمتندن
زیاده طرزك پك محتاج اولـان یکیلکنه عطف ایتمکده
تردد ایتمه‌ین صاحبی ؛ بوتون مینی منی قارئلریله تحریراً
ویا شفاهاً تبلیغ التفات ایدن ادبای کرامه تشکر ایتمکی
وظیفه عد ایدر .

هوسدن زیاده بر مقصده خدمت اولندیغی تقدیرده
یازی یازانلریمز ایچون اوقدرچوق چیغیر واردرکه محدود

بر ساحه‌ده اکمال عمر ادبی ایتمکه بر سبب معقول تصور ایدیله‌مز .

علی علوی بکك «چوجوقلریمزه نشیده‌لر» اسمنده‌کی اثر مکملی اخیراً انتشار ایتمه‌مش اولسه‌یدی ماهیت تربیه‌ویه‌یی حائز اشعار ایچون موجود احتیاجه قارشی «چوجوق شعرلری» پك ناچیز وظهیرسز قالیردی . عادیلشدیرلمه‌مك شرطیله بو چیغیر هنوز پك باکر عد اولنه‌بیلیر . چونکه کوچوکلرینی اهمال ایدن بر ملت بویویه‌مز ونسل مستقبلك نسل حاضردن فضله مستعد مطالعه اولدیغی شو کتابجغك رواجیله ثابتدر .

بو کون شو مینی مینی اثری بعض علاوه‌لرله تکرار دستکاه طبعه ویررکن برقاچ دکل برچوق چوجوق قلبی قازانمش اولمقله مسعود ومفتخرم .

— ۲۵ آغستوس ۱۳۲۸ — ا . ع

Digitized by the Internet Archive
in 2013

http://archive.org/details/siirkitab0001sa

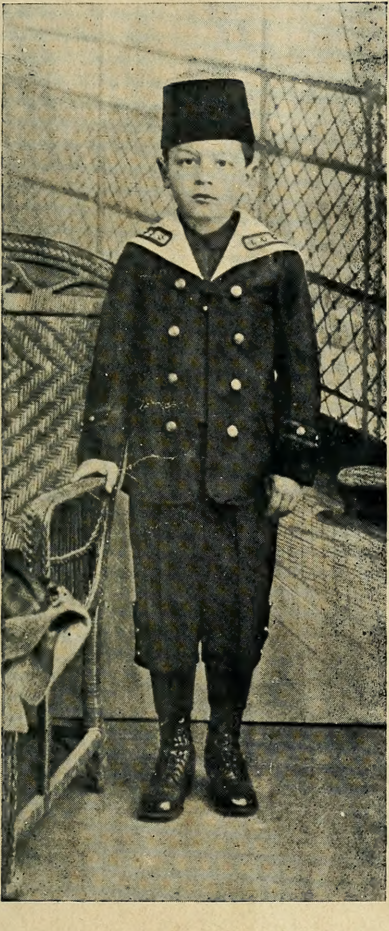

سوکیلی هادی

شومینی‌مینی کتابی سکا اتحاف ایدییورم. چونکه ایچنده‌کی منظومه‌لرك همان هپسنی سنك حس وفکرکله ینه سنك ایچون یازمشدم کلمه‌لری بنم اولسه‌بیله معناسی روحی سنکدر . اکر بر قاچ یاورو آرقاداشکده بوندن استفاده ایده‌بیلیرسه بندن زیاده سویمك سکا عائددر.

دایيك

٤٠١

الله سه‌وگیسی

کیم چیقارر صباحلاین ایرکندن
دنیامزه ایشیق ویره‌ن گونشی ،
گیجه وقتی دگزلره سرپیله‌ن
آی دوغیور ؛ کیم یاپیور بوایشی ؟

قیشین قورو صاندیغمز فدانه
بهارده کیم یشیللکلر گیدیرر ،
بلبل اوتر ، یووا یاپمش اورمانه
بوصدایی اوکا عجب کیم ویرر ؟

آننه‌گزه سزی سه‌وه‌مك حسنی
اونك روحه شفا ویره‌ن سسنی
قلبگزه دوغرو اولمق درسنی
کیم ویرییور بوشیلرك هپسنی ؟

وطن ، ملت نه‌دیمکدر بیلمه‌دن
اوسه‌وگی‌یی قلبگزه کیم ویردی ،
باباگزدن گوزه‌ل برشی ایسترکن
گوگلگزه کیم قوییور امیدی ؟

آقشام اوستی قاراگلقلر ایچندن
ملیونلرجه ییلدیزی کیم پارلاتیر ؟
ایشته بوتون بوشیلری دوشونن ،
یاپان ، ایدن ، یارادان هپ اللّهدر .

حق سوگیسی طاشیالی وجدانلر ؛
بویله‌لکله مسعود اولور انسانلر .

دین

اوقورسه‌کز بر کتابی
صاحبنی صورارسکز ،
گوردوگکزمی برخوش یاپی
یاپان کیمسه آرارسکز .

صاحبسزمی یرلر ، گوگلر ؟
دوشونجه انسان آگلار ؛
هر شی بزه اثبات ایدەر :
بویوك ، قادر بر الله وار .

هپمزی یارادانی
صوروب بیلمك وظیفه‌در ؟

وظیفه‌در فقط آنی
بزه ایشته دین اوکره‌تیر .

دوغرولغك ، أییلگك
یولی اونكله بولونور ،
بونی أیی بیلك‌كه دین
وجدانلرك قانونیدر .

الله بزه بر پیغمبر
برده قرأنی گونده‌رمش ؛
اونك ایله بزه سویلر
دوغری ناصل اولور هرایش .

صاچمه ، حیله ، یالان اصلا
یوقدر اونده أیی بیلك ؛
هردین دوغرو سویلر اما
مسلمانلق أك بویوك دین .

وطن

بر گون گلیر باشقه یرلر گزەرسەڭ ،
گوڭلکده بر یابانجیلق سزەرسەڭ
آنەسندن آیری دوشن بر یاورو
گبی صیزلار کوچوك قلبڭ ؛ ایشته بو
وطن سوداسیدر . بو سوزه اینان :
هپمزڭ آنەسیدر بو وطن .

اوزاقلردن دونیورکن وطنه
روزگار بر خوش قوقو گتیرر سڭا ،

دالغه‌لرك لساننده‌ن آكلارسك .
ایسترسك كه كمی اوچسون ، یاقلاشسین .
بر مناره كوزو كوركن سیسلردن
قلبك طاشار ایچنده‌كی حسلردن .

مائی كوكلر ، یشیل یرلر ، شهرلر ؛
بزه شرف فیصیلدایان نهرلر ،
اویان دیه اوغولدایان قوررولر . . .
دوشون یاوروم بو یرلرده نه‌لر وار ؟
ایشته سنك بو مبارك مملكت ؛
آننه‌ك كبی اونی سه‌وه‌ده خدمت ایت !

برفنا سوز ایشیدیرسه‌ك أبی بیل :
بكنمه‌ین بزی عثمانلی دكل .
بر یابانجی سنی كلیر قاندیرر ،
اگر دیرسه بو مملكت فنادر .
داریل یاوروم اونی صاقین سویلتمه .
طوپراغكی خائنلره چیكنتمه !

پادشاه

پادشاهی بز نه ایچون اوقدر چوق سه‌وه‌رز ،
اونك اسمی آنیلدقجه نه‌یه شیشر قلبمز ،

گجدیکی بر بایرام یری گبی اولور نه‌دندر ،
نشئه‌سیله بوتون ملت نه‌دن گولر ، شنله‌نیر ؟

چونکه اودر پیغمبرك خلیفه‌سی ، وکیلی ،
بر یوزنده اوچ یوز میلیون مسلمانك دلیلی ؛

چونکه اودر اوتوز میلیون عثمانلینك سلطانی ،
اونده‌در هپ اجدادینك تختی ، شرفی ، شانی ،

٢

تورکستاندن آلتی یوز ییل اوّل گلن مظفر
صلی تمیز، قان تمیز   تمیز اوتورکلر

درت یوز چادر خلقی ایله بودولتی قوردیلر .
پادشاهلق تاریخنده دنیا قدر شانلو وار .

ایشته بزم سلطانمز بویله برتورك اوغلودر؛
اونك تختی قوجه برتاریخك اوستنده دورور.

ملتنك حیثیتی گبی تاجی یوکسکدر ؛
تاجی، تختی یوکسلدکجه شرفمز یوکسه‌لیر .

سایه‌سنده فیض بولور مشروطیت ، حریت ،
شفقتندن حصه آلیر اخوتله عدالت .

محترمدر هر ملتك حکمداری شبهه‌سز ؛
فقط بزلر پادشاهی باباکبی سه‌وه‌رز .

ملتك دردی

بویرلری آلین تری ، شهید قانی دوکەرك
أسکی ، تمیز ، مرد یورەکلی عثمانلیلر آلمشلر .
زمان کچمش ؛ صوکرەکیلر تنبللکە دالمشلر .
او مسکینلك آجیسنی ایشتە بزز چکەجك .

دمیرطوتماز ، صاپان سورمز صانکە اویوشمش أللر .
بویلەلکلە البت وطن یانغین یرینە دونر .

دشمنلرك شو سوزلری آجی فقط دوغرودر :
چالیشمایان انسانلرە بوالکالر یاقیشماز .
خایر دیسەك ، حقلی اولسەق کیمسە بزە قاریشماز
معرفتسز ملتلرك سلاحیدە کور اولور .

دشمن گلیر ، وطن قوپار ، هپ یوره‌کلر داغلانیر ؛
دومانی یوق اوجاقلرده سس‌سز سس‌سز آغلانیر .

أی یارینك یوکلریله أزیله‌جك یاورولر !
آجی سوزلر قلبکزك غیرتی بویوتسون .
دوشونك که بزم ایچون هرطرفده دشمن وار ؛
باغریکزده ترکلك قانی دشمن کینی گوتسون .

شو یاشامق غوغاسنده کندیکزه کووه‌نك ؛
« وطن ، وطن » دیدیکمز ویرانه‌یی شنله‌تیك .
اونوتمایینك بو آجیلر قلبکزده یر ایتسین ؛
اونوتمایینك چکدیکنی شوزواللی ملتك .

آنه وچوجوق

آنه

یاوروم ! بویوك آغا بگك امجدی
بندن آلان گوزەل ، شیرین ملکلر
گوك یوزینه اوچوردیلر برابر ؛
چونکه بنی هیچ بر زمان اوزمەدی .

چوجوق

اویله ایسه آنەجکم بگا سن
اوزمك ناصل اولدیغنی آگلاتده
گلمەسینلر او ملکلر بر داها
آلماسینلر بنی سنك گوكسندن .

عثمانلی بایراغی

أرطغرلك اوجاغنده اویاندك ،
شهیدلرك قانلریله بویاندك ،
نیجه دشمن قلعه‌سنه اوزاندك ؛
سکا سلام أی عثمانلی بایراغی !

* *

چیرپینه‌رق دالغه‌لانیر قانادك ؛
گوك یوزینه چیقمقمیدر مرادك ؟
گولگه‌کده جان ویرمك ایستر اولادك ؛
برقلعه‌کدر هر عثمانلی قوجاغی .

* *

احمد هادی ؛ عثمانلی بایراغی شعرینی اوقورکن

أی شرفك ، بویوكلكك فرمانی ،
ای غوغالر تاریخنك دستانی !
سنی ایستر شوطوپراغك هر یانی ،
سنسز تونمز عثمانلیلق اوجاغی .

آنه سەوگیسی

بر آنەنڭ ایکی یاوروسی وارمش ؛
آڭ کوچوکی بش یاشندە قدرمش .
بر گون آنه کوچوکنی سەوەرکن
چوجوق دیمش :
— گوزەل آنه شنی بن
نه قدر چوق سەودیگمی بیلمزسڭ ،
بلکه بنی سن او قدر سەومزسڭ . .
— نەدن اوغلم ؟
— چونکه یاوروڭ ایکیدر ؛
سنڭ گوڭلڭ ایکی عشق ایله چارپار ،
بنم یالڭز بر سەوگیلی آنەم وار .

خوروز ایله اینجی

جاهل ایله کتاب

بر چوپلگی أشه‌لرکن
خوروز اینجی بولمش یردن .

خوروز اینجیدن آکلارمی ؟
دیمش شونی آلان وارمی ؟

آربه‌جی‌یه گوتوره‌رك
بکا ویرسه‌ك بر ییه‌جك

دیه صاتمش اونی احمق .
خوروز عقلی نه اوله‌جق .

باباسندن قالمش اولان
کتابلرك آراسندن

گوزەلنی آلوب جاهل
بو بکا هیچ لازم دکل

برقاچ غروش آلسەم دیە
اونی صاتمش کتابجی‌یە .

البت جاهل بیلمەرك
خوروز گبی دوشونەجك

جاهل خوروز قدر بوشدر ،
کتاب اینجی گبی خوشدر .

أرطغرلك بويوكلگی

ايللك پادشاه عثمان بگك پدری
أرطغرل بك يانده رفيقلری

بر گون قيرده گزرلركن دوكوشن
ايكی اوردو گورورلر تا اوته‌دن .

حرب اولورده اوزاق دورورمی أرلر ؟
ديزگين ووروب بارگيرلری سوره‌رلر ؛

باقارلركه ايكی اردو چاتيشمش ؛
قارغی ، قيليچ ، بالطه ، طوپوز قاتيشمش .

بيلميورلر بوغوغا ايده‌نلری ،
مغلوب اولمش بر طرفك عسكری .

نه یاپسینلر ؟ گیری دونمك یاقیشماز ؛
حرب اولورکن تورك اولادی قاچیشماز .

غالبلره یاردیم ایتمك ، بو قولای ؛
ووروغونلردن ، یاغمالردن دوشر پای .

فقط تورکلر یکیت ، آرسلان قانلیدر ؛
عاجزلره یاردیم ایتمك شانلیدر .

أرطغرل بك دوشکونلرله بر اولور ؛
او بر طرف غالب ایکن بوزولور .

اجدادمز قهرماندر ، بویوکدر ؛
قهرماندر دیمك بیله کوچوکدر .

أيلك ، دوغرولق

«كوچوك حكايه»

قار ياغار ، فيرطنه روزگارلى ، صوؤق ؛
دوريبور كوپروده برياورو چوجوق .

آقشام اولمش بوچوجوق نرده ياتار ؟
كيم بيلير بلكه‌ده بر آننه‌سى وار .

كيم بيلير آننه‌سى بلكه اوله‌جك ،
بوچوجوقدر اوكا قوت ويره‌رك

بکله‌تن یاصدیغی اوستنده . . . فقط
آقشام اولدی ، اذانی گچدی ساعت

ینه هیچ یوق اوکا برأل اوزاتان ؛
اولمیور بلکه گچنلرده باقان .

تیتریور ، گوکسنه قارلر دولیور ،
اوزانان اللری آرتق دوکیور .

ویرك أی زنکین اولانلر ! که یازیق
اوکا برعمره دەگر اون پارەجق .

چوجوغك بوز گبی اولمش ألنه
برباقیر پارچەسی دوشمشدی هله .

باقدی برکرّه شاشیردی باقیره
چونکه اونلق دکل آلتوندی یاره .

چوق گورورکن فقرایه پارەیی
کیم ویرر طالعی یوکسك لیرایی .

دیدی : «البت بونی دالغینلق ایله
ویردی ؛ لکن اوکا ویرسەمی ینه ؟

قاچمش اولسەم آرایوب نردە بولور ؟
ویرمسەم لکن اوخیرسزلق اولور » .

دها چوق قیمتی وار آلتوندن ؛
دکیشیلمز پارەیە بر وجدان ؛

گیتدی ، سسلندی : — بکم باقسەکز آ !
لیرادر ویردیککز شیمدی بکا » .

بو آدام پك أیی بر زنگین ایمش ،
چوجوغك قلبنی تقدیر ایتمش

اولەجق کە « سنك اولسون او پارە » ،
دیە بخش ایتدی . . . اوقیمتلی لیرا

برصیجاقلق ویرەرك سینەسنە
قوشیور شیمدی چوجوق آنەسنە . . .

بلکە اون بش سنە گچدی آرادن ؛
ـ نیجە بیك شکلە قویار ارضی زمان ـ

اوچوجوق برلیرا سرمایە ایلە
بر بوجکخانە گتیرمشدی أله .

یاپەرق خالص ایپك یاپراقدن
الی آلتون چیقاریر طوپراقدن .

برگون افلاس ایدییور بر زنگین ،
اوگا وقتیله بر آلتون ویره‌نك

طالعی ترسنه دونمش باته‌جق .
ایشیدنجه بونی محزون اوله‌رق

قوشیور یاردیمه وجدانلی چوجق ...
ایشته ! حق اوده‌مکدر اولولق .

دوغرولر حقلی اولان شیئی طانیر ؛
دوغرولق یاپمایان انسان اوتانیر .

مدحت پاشا

مدحت پاشا

مدحت پاشا؛ بو اسمی سن هیچ چیقارما عقلـکدن.
مدحت پاشا ، بو اسمدر مشروطیت تملی .
آکلارسک که نه‌ایش گورمش کتابلری اوقورسه‌ک.
بویوك آدام اولمق ایچون بویوکلری بیلمه‌لی .

اوتوز سنه اوّل گلوب صدر اعظم اولمشدی .
مشروطیت گونشنی ملکمزه دوغدوردی .
سلطان حمید یایدیغنی چکه‌مدی ، بوزوشدی
مبعوثانی داغیته‌رق اونی سوردی ، بوغدوردی .

مدحت پاشا أولدی ، لکن اونی أولمش بیلمه‌یك ؛
روحی یاشار گوكللرده وطن ایچون أوله‌نك .
اونك قبری قازیلمشدر وطنداشلر قلبنده ،

أی وطنك قوزولری ، أی مكتبلی ! یارین سن
ملتكی یوكسلته‌جك برایش گورمك ایسترسه‌ك
مدحت پاشا بر یر طوتسون مینی مینی قلبكده .

چیفتجینڭ نصیحتی

بر عقللی چیفتجی وارمش ،
هم ده پك ده اختیارمش .

برگون چیفتجی خسته‌لانیر ،
جوجوقلرینی چاغیرر ؛

دیرکه : آرتق یاوورولرم
اوله‌جکم ، اختیارم .

بونی آیی دیکلرسه‌کز
قالمازسکز اویله ایشسز :

باغچه‌ده بر خزینه وار ؛
قازارسه‌کز آلتون چیقار .

اوچ کون صوکره چیفتی أولور ،
بر آغاچلغه کومولور ؛

چوجوقلری قوشوشه‌رق
باغچه‌ده‌کی طاشی طوپراق

یاپار کبی چالیشیرلر
نه آلتون وار ، نه مانغیر وار . . .

فقط مقصد نه بیلینیر
که چالیشمق خزینه‌در .

چیفتجی بونی دیمك ایسته‌ر :
هایدن کان هویه کیده‌ر .

ملت شرقيسى

دولدورر سينه‌لرى فخر ايله عثمانلى سوزى ؛
بو بويوك نام ايله آرتق كرمه‌لم كوكسمزى .
دوغرولق ، صبر وحميت بودر عثمانلى اوزى ؛
بو بويوك نام ايله آرتق كرمه‌لم كوكسمزى .

عجزه ، فریاده سبب وارمی سیلینسین یاشمز ؛
بیك گوگل قویسه وطندن قوپاماز برطاشمز .
شیمدی عثمانلی دینلدکجه آکیلمز باشمز
بو بویوك نام ایله آرتق گردلم گوکسمزی .

بهار

صباح آرتق گوزینی ایرکن آچار ،
تا اوزاقده مه‌له‌شیرلر قوزولر ،
هر قوشك ، هر قوزونك نشئه‌سی وار ؛
ای چوجوقلر ! سوینك گلدی بهار .

روزگار أسدكجه سحر وقتی بزه
نه سونجلر گتیرر گوكلمزه .
گیجه ییلدیزلر آقارلر دكزه ؛
صباح آرتق گوزینی ایركن آچار .

كوچوجوك داللره برأل سورونور ،
چمنه پنبه چیچکلر دوکولور ،
اوته‌دن بر قورو ، برباغ کوزوکور ،
تا اوزاقده مه‌له‌شیرلر قوزولر . . .

هرفدان شیمدی یشیللر کیینیر ،
هرکوکل دردینی آکماز ، سوینیر
یاشامق ذوقی بوکونلر بیلینیر .
هر قوشك ، هر قوزونك نشئه‌سی وار .

ته‌دییور فشفشه‌سی باق دکزك :
بوکوزه‌للك ، بو زمان ایشته سزك .
بیلیکز قیمتنی وقتکزك ؛
أی چوجوقلر ! سوینك کلدی بهار .

کله‌بك

صباحکی طاتلی روزگارڭ
بودر چیچکلی بر آشی .
ویا او یاورو قوشلرڭ
کوچوك ، سویملی قارده‌شی .

بیاض ، یشیل ، سیاه ، صاری
او اینجه‌جك قانادلری ؛

چمنده بر منکشه یه
آچار ایپکلی شمسیه .

گونش دوغار ، ضیاسنه
بینر ، گزر سمالری ،
صفا قاتار صغاسنه ،
یازك ایلیق هوالری .

ایپکلی ، پنبه ، مور ، صاری
اوشیق ، گوزه‌ل قانادلری ؛
قونونجه بگنزییور یره
کوچوك کوچوك ملکلره .

بو اینجه حسلی یاوروجق
دوقونمایك که نازلیدر ؛
سزك گبی بوده چوجوق ،
یازیق دگلمی صارصیلیر .

نقشلی ، سوسلی ، مور ، صاری
او اینجه‌جك قانادلری
دوقونسه‌گز آریر ، سونر ،
قالیر آووجده گولگه‌لر . . .

قیش

هانی ییلدیزلی سما ، ماوی دکز ،
هانی یرلرده یشیللکله چیچك ؟
ای فدانلرده گزه‌ن قوش ، کله‌بك !
شیمدی سز نرده‌سکز ؟

شیمدی بوزلاندی بلوطلرله سما ،
شیمدی دریا قایالقلر سوکیور ؛
شیمدی اورتولدی چمنلر ؛ زیرا
کوك پاموقلر دوکیور .

کله‌بکلر گبی قارلر دوشیور ،
صانکه بر نور اینیور هر فدانه ؛
لکن أکلنجه اولورکن بو سکا
یاورو قوشلر اوشیور .

ای چوجوقلر !

سزه بربایرام اولان قارلی گونك
باشقه یرده نیجه ظالملکی وار .
اورتیورکن اوگوزل کویلری قار
فقرایی دوشونك !

چیفتجیلر

شو غوغالی ، كورولتولی شهرلردن اوزاقده ،
سمالری سیس كورمه‌ین او مبارك طوپراقده

نه‌شنلكلی عمر سوره‌ر أیی قلبلی چفتجیلر .
صباحلین اویانیرلر قوشلر ایله برابر .

كونش دوغار ، أكینلره آلتون یالدیز سرپیلیر
چیچكلرده پارلاریلدایان ألماس چیكلر بلیرر .

قوروسنده بلبل اوتر فیصیلدایان دره‌نك ؛
قوزولرك سسلریله صوكره دولار هر أنكین .

روزگار گلیر گوك یوزینی قوجاقلایان تپه‌دن
یلپازه‌لر أکینلری اوزاقده‌کی دکرمن ،

چیفتلك خلقی بر بر ایشلرینه داغیلیر .
چیفت سورولور بر طرفدن قویونلرده صاغیلیر .

بویوك بابا چوبوغیله دیکله‌نیرکن اورمانده
بویوك آننه تره یاغی ، قایماق یاپار بریانده .

کوچوك قیزلر چالیلردن چیچك ، یمش دەوشیرر .
آننه‌لری کلبه‌سنده تازه أکمك پیشیرر .

آقشام اولمش ، گونش آرتق یاواش یاواش سونیور .
قصبه‌یه صاتیش ایچون گیدن اوغول دونیور .

مه‌له‌یه‌رك آغیللره گیرییورکن قوزولر
طوپلانیرلر بر سفره‌یه آنا ، بابا ، یاورولر .

حزین حزین قاوال سسی اوالره یاییلیر ،
چیفتجیلرك شنلکنه دوغان آی‌ده بابیلیر .

یالان ، حیله آصلا گیرمز بوکویلرك ایچنه ؛
آلداتمانك یالانجینك بویرلرده ایشی نه ؟

کدراولماز ، خسته‌لق یوق؛ چونکه صاغلام هواسی،
گوکللره شفا ویرر اوییلدیزلی سماسی .

أی قابلی چیفتجیلرك البت اولماز گناهی ؛
گوك یوزینی دوشونه‌رك اوگره‌نیرلر آللهی.

بگندکسه بوچیفتلکی أی مکتبلی وطنداش !
شو غوغالی گورولتولی شهرلردن اوزاقلاش !

﴿ فقرایی سه‌ویکز ﴾

گوله یاوروم آرقاداشك سالمه ؛
کیرلی چوجوق دیه اونی ایجیتمه !
فقرانك بویونی بوکوك اولورمش
قلبجککی صیزلاتمازمی بودوروش ؟

❖❖

بر ایشجیدر بلکه اونك پدری
لکن دوشون اونلر آك چوق چالیشان.
بزی بسلر ایشجیلرك الّری
فقرادر زنگینلری دویوران .

❖❖

بلكه اونك باباسی‌ده بولمشدر .
یارالیدر مینی یوره‌کی ؛
اینجتمه‌که برگون باقارسك گلیر
باباكی‌ده آلیر أولوم ملكی .

فقیرلری کوچوك گورور ، أزه‌رسه‌ك
اللهك‌ده صوکره سندن یوکسونور .
یتیملری ، عاجزلری سه‌وه‌رسه‌ك
امین اول‌که مکافاتك بویوکدر .

تیلکینك وعدی

طاووقلرك آرقەسندن
طوتمق ایچون هرگون قوشان

شیطان تیلکی برگون ینه
طاووق ایچون بر باغچەیه

گیرەر ، فقط چوقوردەکی
برقاپانە دوشر . دیرکه :

چیقه‌بیلسه‌م بن دیشاری
سرپه‌رم برکیله داری

اوزواللی طاووقلره ،
برشی یاپمام هم اونلره ،

بویله آغلار ، یالواررکن
چیقار چوقورك ایچندن .

قورتولمقدن ممنون اولور ،
فقط وعدینی اونوتور .

کیله‌یی نرده بولایم ،
داری‌یی کیمدن آلایم

دیه گولو صیچرارکن
آیاغنك سورچمه‌سندن

ینه دوشر او چوقوره ،
آرتق یالان ایتمز یاره . . .

عبرت اولسون تیلکی سزه ؛
صادق اولك وعدیکزه .

چالیشمق صوکره اویون

درسلرندن یورولنجه چوجقلر
آرتق اویونه باشلار .

وظیفه‌لر هپ بیتینجه اوینامق ؛
چوجوقلره بو برحق .

اوینامقله وجوده قوت گلیر ؛
روحمزده شنله‌نیر .

فقط تنبل ، مسکین اولان چوجوغك
حقی یوقدر اویونه ؛

یورولمادن اولمق دنیاده ممنون
قسمت اولماز انسانه .

چالیشمادن بر صو بیله ایچیلمز ؛
اکیلمه‌دن بچلمز ؛

نامق کمال

بر زمانلر وطنی بر چوق ظالم بورودی ؛
ملتنی سوه‌نلر زندانلرده چورودی ؛

یتیم قالدی چوجوقلر ، یوقسول اولدی قادینلر ،
هر گون گوزه‌ل وطنه گلیوردی بیك ضرر ؛

مشروطیت ، اخوت سوزی آرتق قالمادی .
حریتك اسمنی کیمسه آغزه آلمادی .

او زمانلر کمال بك ظالملرله چارپیشدی ،
ملتنك اوغرینه زندانلرده چالیشدی .

نامق كمال بك

وطن ، ملت نه‌دیمك كیمسه یوقدی فرق ایدن ؛
حریتی ، وطنی بزه اودر اوكره‌تن .

طوپلر گبی سسنه بوتون ملت اویاندی ،
دوغرو ، بویوك سوزینه دوشونلر ایناندی .

وطنی نه‌قدر سودیگنی گوستره‌ن
شو سوزلری كمالك قلبكزه قازیلسین :

« ملتمك فیضنی صاغلغمده گورمه‌دن
بن اولورسه‌م طاشمه محزونلغم یازیلسین » .

امیدینی گورمه‌دن آچیق گیتدی گوزلری ؛
فقط ایشته انقلاب بوتون اونك اثری .

اون تموزك طوپلری خاطرلاتیر هپ اونی ؛
گوك یوزنده سنجاقنز سلاملیور روحنی .

☾ ییلدیزلر ☾

نه‌در ـ دیدم ـ شو یاقیندن گورونمه‌ین ییلدیزلر
پریلرڭ مملکتی ، ملکلرڭ أویی ؟

دایم گولدی وَ دیدی که اوراسنی کیم آڭلار
کره‌لرکه گیدیلیور بونی بویله بیل نه‌می ؟

*
* *

ایناندم ، چرکس قیزی دادیم واردی ؛ بر کیجه
اوڭا صوردم بڭا شویله آڭلاتمشدی گیزلیجه :

گونش بوتون گوك یوزینڭ پادشاهی صاییلیر .
شو گوردیکڭ ماوی سما ایشه اونڭ سرایی ؛

ییلدیزلرده موملریله اوبك اوبك یاپیلیر
قمر سلطان خدمتنده پریلرك آلایی .

شوپارلایان بویوك ییلدیز کوچوك سلطان زهره‌در
اوڭا شعرك ، گوزللگك ، عشقك پریسی دینیر .

آغستوسده گوکده برچوق پری قیزی اوچوشور ؛
بونه‌دندر بیلیرمیسك ؟ ییلدیز دوکونی اولور . . .

*
* *

دادیم دها سویلیوردی فقط گلمشدی اویقوم
رؤیا گوردم ییلدیزلرك دوکوننده بولوندم .

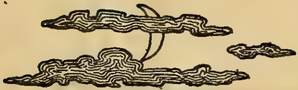

مختار بك

انسان اولان هروطنداش وظیفه‌نك قولیدر ؛
وظیفه‌نی أیی بیلسه‌ك وطنمز قورتولور .

بن بو ایشی یاپاجغم دیه‌ن اونی بیلمه‌لی ؛
أولمك بیله لازم ایسه وظیفه‌در أولملی .

سنه‌لرجه وطننك اکمکیله بسله‌نن
بردقیقه خدمت ایچون قورقمامالی أولمکدن .

ایشته مختار بك‌ده بویله بر فداکار ظابطدی
وظیفه‌سی اوغورنده حیاتنی ترك ایتدی .

شهید حریت بیکباشی احمد مختار بك

اوتوزییلده قازاندیغی علم ، قدرت ، شرف ، شان
دقیقه‌ده طوپراق اولدی . . . فقط خایر ؛ بر انسان

وطننك اوغورنده شهید اولوب گیدرسه
طوپراق اولوب اونوتلماز آلك تاریخدن حصه .

حریت ابدیه آبده‌سی دوردقجه ،
طوپ سسلری قلعه‌لردن افقلره ووردقجه ،

شانلی قلیج دشمنلرك باشلرینی أزدکجه ،
آل بایراغك کولگه‌لری باشمزده گزدکجه

مختار بگی هر عثمانلی وجداننده خاطرلار ؛
چونکه أولمز قولای قولای بویوك دوغان آداملر...

بورازان

عثمان چاووش طابورنده بورازان ؛
سرت باقیشلی براختیار قهرمان .

اردوسنده سرتلگینه طانیلمش ،
برچوق بویوك غوغالرده آنیلمش .

هر دلگنك سوسی اولان یارالر
تپه‌سندن طیرناغنه قدر وار .

تا گوکسنه چاریسه دشمن اوردوسی
گیری چالماز ؛ اونورلودر بوروسی .

ضابط اوکا : « وور بوروکی چاووشم ! »
دیرسه وورور هیچ صورمادن « آرش ، هجوم ! »

« هجوم هجوم ! » سسی چینلار ، باغیریر ،
داغدن داغه بوسس چارپار ، داغیلیر ،

« هجوم هجوم ! » داغدن دونر طاشلره
آتشلی قان فیرلار بوتون باشلره .

آله‌وله‌نیر جسارتله گوکللر ؛
برنفسله بوتون طابورلر کوکره‌ر .

اونی بیلن برسکسانلك عسکردی ؛
چوق سوه‌رمش ، رحمت اوقور سویلردی :

روس جنکنده تپه‌ده‌کی قورودن
بوسکورتولمك لازم کلنجه دشمن

عثمان چاووش طابورینه قوماندان
امر ایتمش که تمیزلنسین او اورمان .

بیکباشی بك قیلیج چکمش ، یورومش .
دشمن طوپی تپه‌لری بورومش .

عثمان چاووش هجوم بوروسی وورمش ،
بوتون داغلر خوموردانمش ، قودورمش .

طوپ سسلری اوبورویه سینرمش ؛
دره ، اورمان جواب ویرر ایکلرمش .
تا اوکنده صالدیررکن طابورك
گورەن دیرمش «عثمان چاووش برچیلغین» .
گوللەلری گوکسلرله ییقمشلر ؛
طیرمانەرق اوتپەیه چیقمشلر .
اورماندەکی موسقوفلره یاقلاشمق
ایچون بوتون نفسیله «سونکو طاق !»
بوروسنی عثمان چاووش چالارکن
یره دوشمش وورولەرق گوکسندن .
شیمدی قورشون زهیر گبی یاقیور ،
صیجاق برقان جگرلره آقیور .
قانلی آلی یاراسنی قاپیور .
ینه بورو قوماندایی یاپیور .
آلی تیترەر ، گوزلرنده بر دومان ؛
بورو چالان دوداقلری بوتون قان ؛
اود میر قلب یاواش یاواش دوریبور
صوك غیرتله حالا بورو ووریبور .

قارشیسنده کویی ، اوغلی ، طورونی
گوزلری یاش صانکه چاغیریرلر اونی .

گولگه‌لری تیتره‌ك ألیله ایتر ،
ایستیورکه ایلرله‌سین شوعسکر .

هجوم بیتمش ، دشمن قاچمش ، بوزولمش
آرامشلر نرده ـ دیه ـ او چاووش .

باقمشلرکه : یاتمش چیقمیور سسی
بوروسنده سونمش آرلق نفسی . . .

فضیلت وطالع

بر زمان یولده فضیلت ایله طالع بولوشور .
سن کوچوکسك ، بو بوکم بن دیه بحثه طوتوشور :

— بکا طالع دیه هرکس قوشیور ، یالواریبور .
— فقط انسانلغی تفریقه فضیلت یاریبور .

قونوشوب بحث ایده‌رك یولده گیدرکن بویله
گورور اونلر اولو برمرکبه عائد کلله .

« باق ناصل شیمدی شو قوقمش قفا قیمتلنه‌جك
بونی سن هیچ یاپامازسڭ آ فضیلت » دیه‌رك

سوزده دعواسنی اثباته دلیل اولمق ایچین
سر مردارینه طالع گیریویرمش اشگك .